

☒	Pro gradu -tutkielma
☐	Lisensiaatintutkielma
☐	Väitöskirja

Oppiaine	Laskentatoimi	Päivämäärä	16.5.2005
Tekijä(t)	Piia-Maria Kujala	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	86 + 6
Otsikko	Johdon palkitsemisjärjestelmistä annettava tilinpäätösinformaatio suomalaisissa pörssiyhtiöissä		
Ohjaaja(t)	KTL Asta Manner ja KTL Ulla-Maarit Valve		

Tiivistelmä

Tutkimuksen tavoitteena on antaa kokonaiskuva johdon palkitsemiseen liittyvän tilinpäätösraportoinnin laajuudesta ja asiasisällöstä suomalaisissa pörssiyhtiöissä. Tavoitteena oli tutkia, minkälaista informaatiota johdon palkitsemisjärjestelmistä tulee suomalaisen lainsäädännön, IFRS-standardien sekä corporate governance -suositusten mukaan antaa, ja minkälaista informaatiota suomalaiset pörssiyhtykset todellisuudessa antavat vuosikertomuksissaan.

Tutkimuksen teoreettisena taustana toimii agenttiteoria sekä positiivisen laskentatoimen teoria. Päämies-agentti -ongelma syntyy yhtiön omistuksen ja vallan eriytymisestä. Johdon ja omistajien välisiä intressejä voidaan yhdistää palkitsemisjärjestelmien avulla. Kiinteä palkkaus ei kannusta johtoa toimimaan omistajien intressien mukaisella tavalla, koska se saa aina saman korvauksen omasta onnistumisestaan riippumatta. Johdon palkitseminen voidaan sitoa esimerkiksi laskentatoimen tuottamaan dataan (tulospalkkio) tai markkinadataan (optiot, osakkeet).

Palkitsemisjärjestelmiin liittyvää raportointi on keskeinen osa corporate governancea. Osakkeenomistajilla on oltava riittävästi tietoa, jotta he voivat arvioida kannustimien vaikutusta yrityksen arvoon, sekä ottaa kantaa johdon saamiin etuuksiin. Avoimen tiedottamisen uskotaan edistävän myös entistä kilpailukykyisempien ja motivoivampien järjestelmien kehittämistä

Tutkimuksen empiirisenä aineistona oli Helsingin pörssin päälisalla 31.8.2004 olleiden yritysten vuoden 2003 vuosikertomukset, lukuun ottamatta pankki- ja rahoitusalan, vakuutusalan ja sijoitusalan yrityksiä. Yritysten raportoinnissa havaittiin selkeitä puutteita. Keskimäärin yritykset täyttivät 60 % arviointilomakkeen kohdista. Lainsäädännön asettamista vaatimuksista täyttyi 87 %. Corporate governance -suositusten kohdista yritykset täyttivät 65 % ja IFRS-standardien mukaisista vaatimuksista noin kolmanneksen. Osakepohjaisista palkitsemisjärjestelmistä annettiin keskimäärin hiukan vähemmän informaatiota kuin muista palkitsemisasioidista. Informaation puutteellisuuden lisäksi informaatio oli myös erittäin hajanaista. Informaatiota annettiin useissa eri yhteyksissä, jolloin kokonaiskuvan saaminen oli vaikeaa, vaikka yritys olisikin antanut kaikki vaadittavat tiedot. Yrityksen koolla näytti olevan positiivinen vaikutus raportoinnin määrään. Sen sijaan toimialalla ei havaittu olevan merkitystä raportoinnin laajuuteen. Tutkimuksen tulokset ovat yhteneviä aiemman kirjallisuuden kanssa.

Asiasanat	johdon palkitseminen, tilinpäätös, corporate governance, sijoittajaviestintä
Muita tietoja	